

Eugen SIMION

Convorbirile Mai Știutorului cu un devotat ucenic

Abstract

Textul de față propune un portret complex al filosofului Mihai Șora, pornind de la biografia intelectuală și ajungând la principalele teme ale gândirii acestuia, subsumabile existențialismului creștin: dialogul generalizat, triada a fi - a face - a avea, misionarismul cultural într-o lume amenințată de barbarie, judecarea existenței prin prisma unor cuvinte-cheie sau a unor cuvintemit.

Cuvinte-cheie: Mihai Șora, mântuire prin cultură, descoperire de sine, a fi, a face, a avea, "neantulmanifest", "neantul-efectiv", "neantul-activ"

Le texte ci-dessous propose un portrait complexe du philosophe Mihai Șora, à partir sa biographie intellectuelle jusqu'aux thèmes les plus importants de sa pensée et qui sont redevables à l'existentialisme chrétien: le dialogue généralisé, la triade être-faire-avoir, le missionarisme culturel dans un monde menacé par la barbarie, de même que l'examination de l'existence du point de vue de certains mots-clés ou bien de certains mots-mythe.

Mots-clés: Mihai Șora, la redemption par la culture, la découverte de soi-même, être-faire-avoir, le néant-manifeste

Paul CERNAT

Strategiile criticii poststaliniste

Abstract

Prezentul articol analizează volumul de debut al criticului Alex Goldiș, urmărind procesul complicat prin care critica literară românească a perioadei 1948-1971 evoluează de la un dogmatism realist-socialist rigid și extrem de coercitiv spre o liberalizare treptată, în sensul unei progresive autonomizări a esteticului. Miza prioritară este evidențierea unei forma mentis specifice a criticii poststaliniste, definite prin modelele și antimodelele ei tutelare, interne sau externe, prin opțiunile ei strategice și tactice, ca și prin realizările ei majore, vizând "însănătoșirea" unui câmp literar profund marcat de trauma represiunii staliniste.

Cuvinte-cheie: metacritică, realism socialist, liberalizare, existențialism, eseu

Cet article analyse le livre d'Alex Goldiș sur la critique roumaine des années 1948-1971, en suivant son parcours politique extrêmement difficile, du réalisme socialiste jusqu'au sommet de la libéralisation post-stalinienne, définie par l'autonomie de l'esthétique et par la liberté de rétablir une modernité littéraire brutalement éliminée par le stalinisme pur et dur. Cette démarche cherche à mettre en évidence aussi une „forma mentis” de la critique poststalinienne, définie par ses modèles et antimodèles internes et externes, par ses options stratégiques et aussi par ses oeuvres de premier ordre qui avaient normalisé un champ littéraire profondément marqué par la traume du stalinisme.

Mots clés: métacritique, le réalisme socialiste, libéralisation, existentialisme, essai

AI. CIORĂNESCU

Arta traducerii

Abstract

Dincolo de problema echivalenței, traducerea trebuie să implice performativitatea discursului în noua lui haină, adică să renumească lucrurile din textul tradus în noua sa atmosferă culturală.

Cuvinte-cheie: traducere, echivalență, performativitate

Beyond the issue of equivalence, translation must entail the performativity of discourse in its new shape; that is, it must re-name things from the text being translated into its new cultural environment.

Keywords: translation, equivalence, performativity

Jaime GIL-ALUJA

Où va la science économique?: L'incertain et la liberté

Abstract

Afirmând dintru început solidaritatea Academiei Regale Spaniole de Științe Economice și Financiare cu inițiativa generoasă a academicienilor români Eugen Simion și Maya Simionescu de a organiza, în urmă cu un deceniu, coloctiul internațional "Penser l'Europe", Jaime Gil-Aluja insistă, în prezenta comunicare, asupra problemei incertitudinii în prognozarea viitorului european. Incertitudinea predicțiilor economice, practic insurmontabilă, este discutată de autor în relație și cu alte aspecte, cum ar

fi subiectivitatea, mutabilitatea, problema libertății. La capătul acestui excurs, morala care se desprinde este una a modestiei rezonabile: nu avem instrumentele necesare pentru a ne erija credibil în oracole, dar putem avansa soluții parțiale, valabile în mod provizoriu, la problemele cu care ne confruntăm.

Cuvinte-cheie: viitorul Europei; problema incertitudinii; predicții economice; problema libertății; rațiune

En affirmant dès le commencement la solidarité de l'Académie Régale Espagnole des Sciences Économiques et Financières avec l'initiative très généreuse des académiciens Eugen Simion et Maya Simionescu qui ont eu l'idée d'organiser, il y a dix années, le colloque international «Penser l'Europe», Jaime Gil-Aluja insiste, dans sa présentation, sur le problème de l'incertitude de prévoir l'avenir européen. L'auteur discute cette incertitude presque insurmontable en relation avec des éléments tels que la subjectivité, la mutabilité, le problème de la liberté. Au bout de cette incursion problématique, la conclusion qui s'impose c'est la morale de la modestie raisonnable, ce qui veut dire que nous ne disposons pas pour le moment d'instruments nécessaires pour prévoir l'avenir, mais qu'en échange nous pouvons avancer des solutions partielles et provisoires pour les problèmes auxquels nous devons faire face.

Mots-clé: l'avenir de l'Europe; le problème de l'incertitude; prédictions économiques; le problème de la liberté; la raison

E. MOUTSOPOULOUS

Quo vadis, Europa?

Abstract

Pornind de la o serie de realități ale Greciei actuale confruntate cu apogeul crizei datoriilor și, totodată, cu o criză a identității sale europene, intervenția lui Evangelos Moutsopoulos conține o interogație morală cu privire la viitorul Uniunii Europene. Sunt avute în vedere în special disparitățile de natură economică dintre țările Europei unite, ca și posibilitatea unei „morale universale” opuse cinismului politic și economic dominant.

Cuvinte-cheie: Uniunea Europeană, Grecia, economia mondială, criza morală, criza economică

Centrée sur quelques réalités économiques de la Grèce – aboutie aujourd'hui à l'apogée de ses dettes –, l'intervention d' Evangelos Moutsopoulos contient une interrogation morale visant l'avenir de l'Union Européenne. On y envisage surtout les disparités économiques qui séparent les pays de L'Europe unie, de même que la possibilité d'une «morale universelle» opposée au cynisme politique et économique dominant.

Mots-clé: l'Union Européenne, Grèce, l'économie mondiale, la crise morale, la crise économique

Alexandru ZUB

Quelle Europe, quel discours historique, dans la perspective d'un demi-siècle ?

Abstract

Alexandru Zub aduce în discuție rolul istoricului – ca „pacient” și, totodată, ca „specialist” al istoriei –, ca și rolul istoriografiei în construirea identității naționale și, prin extensie, a celei europene. Excursul său în tradiția istoriografică, sociologică și filosofică autohtonă, de la Kogălniceanu la Noica, i.e. a disputelor dintre occidentalizanți și autohtonizanți, identifică un reper în „metoda serială” de studiere a istoriei elaborată de către A. D. Xenopol și reconfirmată peste timp, independent de orice influență, prin intermediul „magnificei opere” a lui Pierre Chaunu. Deși centrat asupra evoluției societății românești și a tectonicii acesteia, demersul lui Xenopol conține, în opinia autorului, sugestii utile de analiză a proiectului european actual.

Cuvinte-cheie: rolul istoricului; istoriografie; identitate națională și europeană; „metoda serială”; occidentalism / autohtonism

La conférence du professeur Alexandru Zub est centrée sur le rôle de l'historien vu comme objet et en même temps comme spécialiste de l'histoire et aussi sur le rôle de l'historiographie dans la construction de l'identité nationale et, par extension, de l'identité européenne. L'auteur fait une incursion dans la tradition historiographique, sociologique et philosophique roumain, dès Kogălniceanu jusqu'à Noica et passe en revue les principales disputes entre les partisans de l'occidentalisation et ceux de l'autochtonisme, en choisissant comme repère la «méthode sériale» de l'étude historique élaborée par A.D. Xenopol et reconfirmée, à travers le temps, indépendamment de toute influence, par l'intermède du magnifique oeuvre de Pierre Chaunu. A l'opinion d'Alexandru Zub, bien que centrée sur l'évolution de la société roumaine, la démarche de Xenopol contient beaucoup de suggestions utiles pour le projet européen actuel.

Mots-clé: le rôle de l'historien; identité nationale et européenne; „la méthode sériale”; occidentalisme / autochtonisme

René LERAY

Quelle Europe dans 50 ans?

Abstract

Comunicarea lui René Leray începe prin a evoca momentul constituirii Uniunii Europene, urmărind procesul de extindere și de perfecționare a organismelor supranaționale ale acesteia (Comisia Europeană, Curtea Europeană de Justiție, Parlamentul European, Banca Europeană ș.c.l.) spre a aproxima viitoarele linii de dezvoltare ale proiectului european. Autorul își exprimă optimismul moderat cu privire la perfecționarea mecanismelor de guvernanță fiscală în anii următori sau la eficiența politicii de gestionare a crizelor și de impunere a păcii în zonele de conflict (după modelul operațiunilor din Libia). Dar – adaugă Leray – pentru ca rolul politic, militar și tehnologic al Uniunii să sporească ar fi nevoie de mai multe asemenea reuniuni de „gândire a Europei”.

Cuvinte-cheie: proiectul european; Uniunea Europeană; organisme supranaționale; guvernanță fiscală; politică de gestionare a crizelor

La communication de René Leray concernant l'avenir de l'Union Européenne commence par récapituler quelques éléments tels que la fondation de cette organisation, son extension et le perfectionnement de ses organismes surnationaux (la Commission Européenne, la Court Européenne de Justice, le Parlement Européen etc.) et continue par approximer les prochaines lignes du développement du projet européen. L'auteur exprime son optimisme modéré en ce qui concerne le perfectionnement des mécanismes de gouvernance fiscale pour les prochaines années et aussi en ce qui concerne l'efficacité de la politique du gestionnement des crises et la nécessité d'imposer la paix dans les zones de conflit (selon le modèle des opérations de Libia). Mais afin que le rôle politique, militaire et technologique de l'Union Européenne puisse augmenter, on aurait besoin de plusieurs réunions consacrées à «penser l'Europe».

Mots-clé: projet européen, l'Union européenne, des organismes supranationaux, la gouvernance budgétaire, la politique de gestion de crise

Mohamed LAICHOUBI

L'Europe 2050 face aux nouvelles recompositions géostratégiques: Hégémonisme ou intermédiation

Abstract

Comunicarea lui Mohamed Laichoubi propune un inventar cuprinzător și complex al situației demografice și economico-financiare a Uniunii Europene în contextul evoluțiilor economiei și geopoliticii mondiale, identificând principalele vulnerabilități ale proiectului european în fața crizei economice actuale, precum și motivele pentru care noile politici de austeritate sunt privite cu neîncredere de către populație. Sunt confruntate, pe rând, analize ale unor experți cu autoritate în domeniu. Fără a propune panacee, autorul avansează diagnoze precis argumentate, susținute de date statistice și de indicatori de performanță, de la care se poate porni în elaborarea unor noi strategii de relansare economică. Trebuie să inventăm Europa, dar și lumea - e concluzia acestui examen lucid al megatendințelor europene și globale. Cuvinte-cheie: vulnerabilitățile proiectului european; economia mondială; politici de austeritate; demografie; strategii de relansare economică

Dans son intervention, Mohamed Laichoubi fait un inventaire étendu et complexe de la situation démographique et économique-financière de l'Union Européenne dans le contexte de l'évolution économique et géopolitique mondiale, en identifiant les principales vulnérabilités du projet européen face à la crise économique actuelle, de même que les raisons pour lesquelles les citoyens reçoivent d'une manière méfiante les récentes politiques d'austérité. En ce sens, l'auteur présente, à tour de rôle, en les comparant, les analyses réalisées par quelques experts ayant de l'autorité dans le domaine économique. Sans avoir la prétention de proposer des solutions universellement valables, Mohammed Laichoubi avance des diagnostics précisément argumentés, soutenues par de données statistiques et par des indicateurs de performance, d'où on pourrait partir pour élaborer de nouvelles stratégies pour le relancement économique. Nous devons inventer l'Europe, mais aussi le monde - voici la conclusion de cette analyse lucide des mégatendances européennes et globales.

Mots-clé: les vulnérabilités du projet européen; l'économie mondiale; politiques d'austérité; démographie; stratégies pour le relancement économique

Andrei MARGA

The Alternative of Europe (II)

Abstract

În ampla comunicare despre "alternativele Europei", profesorul Andrei Marga examinează, pas cu pas, rațiunile care au dus la slăbirea identității europene odată cu intrarea în societatea postmodernă. Sunt urmărite, deopotrivă, simptomele acestei schimbări de paradigmă (infantilizarea, indiferentismul, pasivitatea, hedonismul anarhic ș.a.m.d.), pe baza unei ample bibliografii filosofice, sociologice, politologice, epistemologice. Criza valorilor clasice și a democrației face, de asemenea, obiectul unei investigații critice atente, care nu se mărginește la inventarierea datelor unei stări de fapt, ci propune și un set de soluții practice, pornind de la regândirea raporturilor dintre informație și cunoaștere - pe linia "evoluției" de la o societate centrată pe înțelepciune (wisdom) la o societate centrată pe cunoașterea științifică, apoi la societatea informațională. Democrația permanentă, ca și educația permanentă sunt pilonii alternativei propuse la actuala "criză a conștiinței europene".

Cuvinte-cheie: societatea postmodernă; societatea informațională; slăbirea identității europene; raportul dintre informație și cunoaștere; democrație permanentă

Dans son ample discours sur "les alternatives de l'Europe", Andrei Marga examine les causes de l'affaiblissement de l'identité européenne dans la société postmoderne. L'auteur de cette étude passe en revue les symptômes d'une modification de paradigme (l'infantilisation, l'indifférentisme, la passivité, l'hédonisme anarchique etc.), en s'appuyant sur une bibliographie philosophique, sociologique, politologique, épistémologique très étendue. La crise des valeurs classiques et de la démocratie fait l'objet d'une investigation critique très appliquée qui ne se contente pas à inventorier les données d'une situation, mais propose plusieurs solutions pratiques à partir de la redéfinition des rapports entre l'information et la connaissance. Ainsi, on devrait dépasser la société centrée sur la sagesse (wisdom) dans la direction d'une société basée sur la connaissance scientifique, afin d'aboutir ensuite à la société informationnelle. La démocratie permanente, de même que l'éducation permanente sont les pylônes de l'alternative à l'actuelle crise de la conscience européenne.

Mots-clé: la société postmoderne; la société informationnelle; l'affaiblissement de l'identité européenne; le rapport entre l'information et la connaissance; la démocratie permanente

Wilhelm DANCĂ

La culture et l'éducation en Europe de l'an 2061

Abstract

Comunicarea profesorului Wilhelm Dancă începe prin a constata că, la colocviile internaționale din România, intervențiile participanților nu sunt susținute și în limba română, ci doar în engleză sau franceză. Această inegalitate cultural-lingvistică de facto ar fi, în opinia sa, agravată prin politici educaționale nefavorabile consolidării identității autohtone. Pentru a contracara amintitul fenomen, autorul avansează câteva propuneri reformatoare centrate pe egalitatea de șanse, redescoperirea valorilor religioase, democrația culturală și, mai ales, educația permanentă, privită ca o formă de „revoluție tăcută”, aptă de a pregăti masele pentru implicarea socială și politică activă. În final, sunt enunțate sintetic și cu umor trei deziderate minimale de natură să susțină obiectivul sus-enunțat: educație, credință în noi înșine și în Dumnezeu, și, nu în ultimul rând, minimumul necesar de resurse financiare.

Cuvinte-cheie: identitate lingvistică; egalitate de șanse; politici educaționale; educație permanentă; redescoperirea valorilor religioase

Cette présentation commence par la constatation du fait que, d'habitude, à l'occasion des colloques internationaux organisés en Roumanie, les conférences des participants ne sont pas soutenues en roumain, mais seulement en anglais ou en français. A l'opinion de Wilhelm Dancă, cette inégalité culturelle et linguistique est aggravée par des politiques éducationnelles défavorables à la consolidation de l'identité autochtone. Pour ce qui est de la contrecarration de ce phénomène, l'auteur avance quelques propositions de réforme centrées sur l'égalité des chances, sur la redécouverte des valeurs religieuses, sur la démocratie de la culture et, surtout, sur l'éducation permanente, considérée comme une forme de «révolution silencieuse» qui puisse préparer les masses à s'impliquer d'une manière plus active dans la société. Au final de son intervention, Wilhelm Dancă annonce synthétiquement et avec humour trois principes minimaux qui soutiennent cet objectif: l'éducation, la croyance en nous-même et en Dieu et, en même temps, l'argent.

Mots-clé: identité linguistique; égalité des chances; politiques éducationnelles; éducation permanente; redécouverte des valeurs religieuses

Jean-Jacques ASKENASY

Homo Europeus 2061

Abstract

Situată între prospectologie și futurologie, comunicarea profesorului Jean-Jacques Askenasy avansează o serie de predicții științifico-medicale neliniștitoare pentru viitorul speciei umane. Descoperirile în domeniul nanotehnologiei și al nanoroboticii vor duce, treptat, la apariția picotehnologiei și a picoroboticii, iar descoperirea genomului uman, apoi a ubicuitinei pot avea consecințe spectaculoase atât pentru tratarea diferitelor afecțiuni în prezent greu sau intratabile, cât și pentru reprogramarea umanității prin intervenții asupra ADN-ului. Vom intra – avertizează autorul – într-o epocă transumană, ce poate avea aspecte distopice pe care ficțiunile speculative din deceniile precedente abia îndrăzneau să le anticipeze. Consecințele asupra dinamicii demografice europene, dramatic reduse în prezent, vor fi majore. Paralel, s-ar putea înregistra o migrație progresivă a popoarelor africane dinspre zonele deșertice, o dispariție treptată a regimurilor despotice ce va antrena deplasări masive de populație și – posibil – o democratizare a Chinei cu consecințe imprevizibile.

Cuvinte-cheie: tehnologie genetică; trasumanitate; dinamică demografică; fenomenul migrației; distopie

Située aux confins de la prospectologie avec la futurologie, la communication du professeur Jean- Jacques Askenasy lance toute une série de prédictions scientifiques et médicale inquiétantes pour l'avenir de l'humanité. Les découvertes dans le domaine de la nano-technologie et de la nano-robotique conduiront, par étapes, à l'apparition de la pico-technologie et de la pico-robotique. En même temps, la découverte du génome humain et ensuite de l'ubiquitine pourrait avoir des conséquences impressionnantes pour le traitement des divers maladies qui sont, à nos jours, incurables, mai aussi pour la reprogrammation de l'humanité par des interventions sur l'ADN. L'auteur nous avertit qu'une époque transhumaine n'est pas si loin de nous comme nous penserions et que la société des décennies suivantes pourrait rappeler les scénarios dystopiques des fictions spéculatives les plus audacieuses. En ces termes, les conséquences sur la dynamique démographique européenne, aujourd'hui dramatiquement diminuée, n'en seront pas négligeables. En plus, on pourrait constater une migration progressive des populations africaines venues des zones du désert, un effondrement graduel des régimes despotiques qui pourrait entraîner des déplacements massifs des populations et même la démocratisation de Chine – ce qui aura de conséquences difficilement à prévoir.

Mots-clé: technologie génétique; transhumanité; dynamique démographique; le phénomène de la migration; dystopie

Victor MORARU

La vocation européenne de la République de Moldavie

Abstract

Intervenția lui Victor Moraru are în vedere perspectivele de integrare europeană și de „occidentalizare” progresivă ale Republicii Moldova, țară ce păstrează, strategic, un statut de „neutralitate permanentă” și încearcă să gestioneze cât mai rezonabil influența deloc neglijabilă a Rusiei în zonă. Iar aceasta, printr-o politică externă de strângere a legăturilor cu România și Uniunea Europeană (dar și de cooperare cu Ucraina), ca și printr-o politică internă vizând diminuarea tensiunilor și a clivajelor. În acord cu speranțele majorității locuitorilor Uniunii Europene, autorul se arată încrezător atât în perspectivele proiectului european din următorii 50 de ani, cât și în perspectivele Republicii Moldova de a participa direct la el.

Cuvinte-cheie: integrare europeană; occidentalizare; politică de neutralitate; Uniunea Europeană; Republica Moldova

L'intervention de Victor Moraru porte sur les perspectives de l'intégration européenne et de l'«occidentalisation» progressive de la République de Moldavie, un pays qui garde, pour des raisons de stratégie, un statut de «neutralité permanente» et qui s'efforce à gérer l'influence russe en zone par une politique externe de rapprochement de la Roumanie et de l'Union Européenne, mais aussi par la coopération avec l'Ukraine, de même que par une politique interne qui vise la diminution des tensions et des clivages. En consonance avec les espoirs de la majorité des citoyens de l'Union Européenne, l'auteur se montre confiant à l'égard des perspectives du projet européen pour les suivantes 50 années et, en même temps, à l'égard des perspectives de la République de Moldavie d'y prendre part.

Mots-clé: intégration européenne; occidentalisation; politique de neutralité; l'Union Européenne; la République de Moldova

Răzvan THEODORESCU

Une mutation annoncée: Atlantique-Pacifique

Abstract

Comunicarea lui Răzvan Theodorescu pornește de la constatarea că noile evoluții geopolitice și economice indică deja, pe fundalul crizei mondiale, un declin accentuat al țărilor mediteraneene, dar și unul – mai

puțin evident, deocamdată - al țărilor Atlanticului de Nord, inclusiv al Statelor Unite. În opinia autorului, centrul de greutate geopolitic se va muta în viitor către zona Pacificului, către Asia și Australia, fără a uita, desigur, Rusia. Europa va rămâne o Europă a regiunilor, a tradițiilor umaniste, a marilor descoperiri geografice, însă marile decizii vor fi luate în altă parte.

Cuvinte-cheie: criza economică mondială; geopolitică; declinul european; Asia; tradiții umaniste

L'intervention de Răzvan Theodorescu a comme principal point de départ la constatation selon laquelle les nouvelles évolutions géopolitiques et économiques indiquent déjà, étant donné la crise mondiale, un déclin accentué des pays méditerranéens et aussi un déclin – bien que moins évident pour le moment – des pays situés dans la région de l'Atlantique Nord, y compris les États Unis. Selon Răzvan Theodorescu, le centre de gravité géopolitique mondial se déplacera, à l'avenir, vers l'Asie et l'Australie – sans ignorer, bien sûr, la Russie. L'Europe demeurera, à coup sûr, une Europe des régions, des traditions humanistes, des grandes découvertes géographiques, mais les plus importantes décisions seront adoptées dorénavant ailleurs.

Mots-clé: la crise économique mondiale; géopolitique; le déclin européen; l'Asie; traditions humanistes

Joaquim Gironella COLL

Créativité et médecine

Abstract

Pledoaria inter și transdisciplinară ce subîntinde comunicarea de față are în vedere modul în care geometriile neoneuclidiene operaționalizate de matematicieni precum Janos Bolyai sau de arhitecți precum Antonio Gaudi au influențat una dintre cele mai revoluționare direcții ale medicinei contemporane: medicina miniaturizată sau nanotehnologia. Autorul insistă cu deosebire asupra unor domenii precum oncologia sau oftalmologia, unde nanotehnologia medicală a dat deja rezultate spectaculoase prin intermediul chirurgiei invazive și a intervențiilor cu laser.

Cuvinte-cheie: transdisciplinaritate; geometrie neeuclidiană; medicină contemporană, nanotehnologie; revoluție tehnologică

Le plaidoyer inter- et transdisciplinaire de cette communication vise la manière dont les géométries non-euclidiennes proposées par des mathématiciens tels que Janos Bolyai ou par des architectes tels que Antonio Gaudi ont influencé l'une des plus révolutionnaires directions de la recherche dans la médecine contemporaine: il s'agit de la nano-technologie. L'auteur insiste surtout sur quelques domaines comme l'oncologie ou l'ophtalmologie, où la nano-technologie médicale nous a déjà montré des résultats exceptionnels par le biais de la chirurgie invasive et des interventions avec le laser.

Mots-clé: transdisciplinarité; géométrie non-euclidienne; la médecine contemporaine; nano-technologie; révolution technologique

Michael METZELTIN

L'Union européenne entre l'uniformité et la diversité (II)

Abstract

Comunicarea propune un examen complex al identității culturale și (geo)politice europene de-a lungul istoriei, cu particularizări detaliate asupra cazului românesc. Accentul cade cu precădere asupra diversității și clivajelor în timp și spațiu, o atenție specială fiind acordată evoluției reprezentărilor și codificărilor identitare geografice, lingvistice, politico-ideologice și cultural-civilizaționale europene de-a lungul timpului (inclusiv a problemei frontierelor). În final, autorul lansează o serie de interogații cu privire la viitorul proiectului Uniunii Europene și la poziția pe care o vor deține în interiorul acestuia state ca România. În opinia sa, Uniunea va trebui fie să-și asume o identitate politică pornind de la identificarea unei moșteniri culturale comune, evitând să discrimineze între „centre” și „periferii”, sau, în cazul în care rațiunile economice și strategice ale proiectului vor prima, să se abțină de la a interveni într-un mod nivelator asupra diferențelor culturale naționale.

Cuvinte-cheie: identitate culturală; diversitate; proiectul Uniunii Europene; centru; periferie

Cette communication est centrée sur une examination complexe de l'identité culturelle et géo-politique européenne à travers l'histoire, en s'appuyant sur des particularités détaillées concernant le cas roumain. L'auteur met l'accent surtout sur la diversité et sur les clivages culturels et prête une attention toute particulière à l'évolution des représentations et des codifications identitaires européennes – à la fois géographiques, linguistiques, politiques et idéologiques, culturelles et civilisationnelles; de même qu'il s'occupe au problème des frontières. A la fin de son analyse, l'auteur lance toute une série d'interrogations concernant l'avenir du projet de l'Union Européenne et le rôle des Etats tels que Roumanie dans le cadre de cet organisme international. A l'opinion de Michael Metzeltin, l'Union Européenne devra s'assumer une identité politique à partir de l'identification d'un héritage culturel commun, en évitant de discriminer entre les soi-disant centres et les soi-disant périphéries; ou bien, si les raisons économiques et stratégiques prévalent, elle s'interdira d'agir d'une manière nivelante sur les différences culturelles nationales.

Mots-clé: identité culturelle; diversité; le projet de l'Union Européenne; centre; périphérie

Maria MOLDOVEANU
Evaluarea politicilor culturale
Efecte sociale (II)

Abstract

Autoarea a cercetat efectele sociale ale activității culturale, a definit mai întâi conceptele-cheie utilizate în acest demers: cultură și participare, prin consemnarea componentelor lor: cultura cuprinde artele (muzică, literatură, pictură ș.a.), industriile culturale, tradițiile (i.e. patrimoniul), precum și "organizațiile necesare existenței lor", iar participarea îi include pe consumatorii de bunuri culturale, pe artiști și producători (e.g., de carte, CD-uri, filme, spectacole etc.), ca și pe cei care "susțin" activitatea culturală, care administrează structurile și faptele de cultură.

Cuvinte-cheie: cultură, participare, politici culturale, efecte sociale, efecte noneconomice

The author has researched the social impact of cultural activity, first defined the key concepts used in this approach: culture and participation, by recording their components: culture includes arts (music, literature, painting, etc.), cultural industries, traditions (ie assets), and "organizations required their existence", and the participation shall include consumers of cultural goods, the artists and producers (eg, books, CDs, movies, shows, etc.), as well as those who "support" cultural activity, which manages structures and cultural facts.

Key words: culture, participation, cultural policy, social effects, noneconomic effects